

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΙΓΑΙΟΥ

Γραμματική περιγραφή των σημιτικών γλωσσών

Ενότητα 6: Μορφολογία της Αραβικής 1

Γιώργος Κοτζόγλου – Καλομοίρα Νικολού
Τμήμα Μεσογειακών Σπουδών

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Άδειες Χρήσης

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό υπόκειται σε άδειες χρήσης Creative Commons.
- Για εκπαιδευτικό υλικό, όπως εικόνες, που υπόκειται σε άλλου τύπου άδειας χρήσης, η άδεια χρήσης αναφέρεται ρητώς.

Χρηματοδότηση

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό έχει αναπτυχθεί στα πλαίσια του εκπαιδευτικού έργου του διδάσκοντα.
- Το έργο «**Ανοικτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα στο Πανεπιστήμιο Αιγαίου**» έχει χρηματοδοτήσει μόνο τη αναδιαμόρφωση του εκπαιδευτικού υλικού.
- Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους.

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Γραμματική περιγραφή των σημιτικών γλωσσών

Ενότητα 6η

Μορφολογία της Αραβικής (1)

- Γλώσσα με *σχεδιοτυπική (σχηματική) μορφολογία* (templatic/ root-and-pattern morphology), π.χ.:

- **kataba** ‘αυτός έγραψε’
- **katabat** ‘αυτή έγραψε’
- **kutiba** ‘αυτό ήταν γραμμένο’
- **kita:b** ‘βιβλίο’
- **kutub** ‘βιβλία’

Μορφολογία της Αραβικής (1)

Τα μορφήματα είναι κατά βάση **ασυνεχή**:

- **Ρίζα** (συνηθέστερος τύπος η τρισυμφωνική, π.χ. /k-t-b/)
- **Σχηματικό καλούπι/σχεδιάτυπο** (δίνει τη σειρά με την οποία εναλλάσσονται τα σύμφωνα και τα φωνήεντα του θέματος, π.χ. CVCVC)
- **Φωνηεντισμός/φωνηεντική μελωδία** (δηλαδή μόρφημα φτιαγμένο από φωνήεντα τα οποία παρεμβάλλονται ανάμεσα στα σύμφωνα της ρίζας της λέξης)

Μορφολογία της Αραβικής (1)

- Κλασικά παραδείγματα σχεδιοτυπικής μορφολογίας συνιστούν η *ρηματική μορφολογία* και ο *διακεκομμένος πληθυντικός* των ουσιαστικών.
 - Στην Αραβική είναι αρκετά παραγωγική η διαδικασία σχηματισμού *διακεκομμένων/σπασμένων* πληθυντικών (broken plurals), π.χ. :
 - bayt ‘σπίτι’ → buyu:t ‘σπίτια’
 - kita:b ‘βιβλίο’ → kutub ‘βιβλία’

Μορφολογία της Αραβικής (1)

Ονοματική μορφολογία

- Ουσιαστικά
- Επίθετα
- Αντωνυμίες

❖ Μορφολογικές κατηγορίες ονοματικής κλίσης

- γένος
- αριθμός
- πτώση
- (α)οριστικότητα

Βιβλιογραφία

- Badawi, Elsaid, Carter, Michael G. & Andrian Gully (2004) *Modern Written Arabic: A Comprehensive Grammar*. London & New York: Routledge.
- Holes, Clive (1995) *Modern Arabic: structures, functions and varieties*. London: Longman Group Limited.
- Kenstowicz, Michael (1994) *Phonology in Generative Grammar*. Cambridge, MA: Blackwell.
- Kremers, Joost (2003) *The Arabic noun phrase. A minimalist approach*. Doctoral dissertation, LOT.
- McCarthy, John (1979) *Formal Problems in Semitic Phonology and Morphology*. Doctoral dissertation, Cambridge, Mass.: MIT Press.
- Ratcliffe, Robert R. (1990) Arabic broken plurals: Arguments for a two-fold classification of morphology. Στο Mushira Eid & John McCarthy (επιμ.), *Perspectives on Arabic Linguistics II*. Amsterdam: John Benjamins, 94-119.
- Spencer, Andrew (1991) *Morphological Theory: An Introduction to Word Structure in Generative Grammar*. Oxford: Blackwell.
- Shlonsky, Ur (2004) The form of Semitic noun phrases. *Lingua* 114: 1465-1526.
- Watson, Janet C.E. (2002) *The Phonology and Morphology of Arabic*. Oxford: Oxford University Press.